

Sygn. akt I NSW 4019/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego J. K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 29 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 13 lipca 2020 r. J. K. (dalej: Skarżąca) wniosła protest wyborczy podnosząc okoliczność zauważenia przez nią w spisie wyborców w dniu 12 lipca 2020 r. danych jej nieżyjącego dziadka.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Podejmując rozważania w niniejszej sprawie należy podkreślić, że Skarżąca podnosi w trybie protestu wyborczego, przypuszczenie umieszczenia na liście wyborców osoby nieżyjącej.

Sąd Najwyższy wyjaśnia, że instytucja protestu przeciwko ważności wyborów prezydenckich ma swoje konstytucyjne podstawy. W myśl art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały obecnie zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684, dalej: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej w przepisach szczególnych art. 321-323 zamieszczonych w rozdziale 5 działu V tego aktu prawnego, do których odsyła (w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 k.wyb. W świetle art. 82 § 2-5 k.wyb. prawo wniesienia protestu przysługuje wyborcom, których nazwiska są umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania oraz przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Sam protest wyborczy został zaś zdefiniowany w art. 82 § 1 k.wyb., jako protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby. Takie określenie protestu wyborczego koresponduje z brzmieniem powołanego wcześniej art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, a jego konsekwencją jest zawarty w punktach 1 i 2 art. 82 § 1 k.wyb. katalog zarzutów, na których można oprzeć protest. Są nimi: dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalanie wyników głosowania lub wyników wyborów, lub naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Reasumując, przedmiotem protestu wyborczego jest ważność wyborów lub wyboru określonej osoby, a podstawę zakwestionowania tej ważności stanowią czyny przestępcze i delikty wyborcze rzutujące na przebieg głosowania, ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów. W myśl art. 321 § 1 i 3 oraz art. 322 § 1 i 2 k.wyb. również w przypadku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej protest skierowany przeciwko ważności wyborów wymaga zachowania formy pisemnej, a jego treść powinna obejmować sformułowanie zarzutów, o których mowa w art. 82 § 1 k.wyb. oraz przedstawienie

lub wskazanie dowodów na ich poparcie. W sytuacji, gdy następuje merytoryczne rozpoznanie protestu, Sąd Najwyższy wydaje, w formie postanowienia opinię, która zawiera ustalenie co do zasadności zarzutów podniesionych przez protestującego, a w razie potwierdzenia zasadności owych zarzutów ocenę czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów k.wyb. miało wpływ na ich wynik. Zgodnie z art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia natomiast bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. Należy zatem stwierdzić, że wynikająca z dyspozycji normy prawnej zawartej w art. 322 § 1 zd. pierwsze k.wyb. sankcja w postaci pozostawienia protestu bez dalszego biegu dotyczy sytuacji, gdy protest pochodzi od osoby niewymienionej w katalogu podmiotów uprawnionych do dokonania tej czynności zawartym w art. 82 k.wyb. lub nie spełnia wymagań formalnych określonych w art. 321 § 3 k.wyb., bądź też został wniesiony z naruszeniem terminu przewidzianego przez przepis szczególne.

Oceniając protest wyborczy wniesiony przez J. K., Sąd Najwyższy stwierdza, że Skarżąca poprzestała na wskazaniu, że na liście wyborców znajdować się miało nazwisko osoby zmarłej, przy czym twierdzenie to nie zostało poparte żadnym dowodem. Z tego też względu, wniesiony protest wyborczy należało pozostawić bez dalszego biegu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 322 § 1 w związku z art. 321 § 3 oraz art. 82 § 1 k.wyb. postanowił o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.